

Ansøgning til efterværnspulje 2018

Formål

Under overskriften ”Forebyggelse betaler sig!”, har Ishøj Kommune i de senere år iværksat en række initiativer, hvor vi - via investering i tidlige(re) sociale indsatser – søger at forbedre borgernes livsvilkår og sikre en bæredygtig kommunal økonomi. Nogle af investeringerne er medfinansieret af statslige puljer, mens andre er rent kommunalt finansieret. Vores fokus har hidtil særligt været på tidlige indsatser, men hvis borgerne (og kommunekassen) skal have det fulde afkast af investeringen, er det også væsentligt at vi senere i udsatte børns liv fastholder og forstærker effekten af den tidlige indsats (se fx Heckman, J.J. 2013: Giving Kids a Fair Chance, Cambridge: The MIT Press).

Med investeringsprojektet *Styrket efterværn i den sammenhængende ungeindsats* ønsker Ishøj Kommune at afprøve, om en omlægning til en mere intensiv og helhedsorienteret efterværnsindsats kan føre til bedre – og omkostningseffektive – resultater for udsatte unges overgang til voksenlivet.

Ishøj Kommune er udførende på det specialiserede børne- og ungeområdet for Vallensbæk Kommune. Investeringsprojektet vil derfor gælde unge fra både Ishøj og Vallensbæk kommuner.

Vi ved, at mange børn og unge, der har haft tilknyttet en kontaktperson frem til deres 18. år, har et fortsat behov for støtte, hvis de skal få en god start på voksentilværelsen. For eksempel viser en undersøgelse, lavet af Deloitte for Socialstyrelsen, at de unge, der har været anbragt, eller har haft tilknyttet en kontaktperson, har brug for hjælp til personlige udfordringer, til at håndtere deres økonomi, samt til at påbegynde og gennemføre en uddannelse (Deloitte (2017) Efterværn og den gode overgang til voksenlivet).

Vi vil ansætte en egentlig efterværnskoordinator, afsætte timer til mentorarbejde med de unge i efterværn, samt kompetenceudvikle medarbejdere, der er involveret i de unges efterværn i opfølgning og motivationsarbejde. Det arbejde, der er gjort i ungdomsårene skal, med andre ord følges helt til dørs, så investeringen i de udsatte unge ikke tabes på gulvet.

Projektet har som ambition, at alle unge der modtager en kontaktpersonsindsats (eller bosætter sig i Ishøj efter en anbringelse) motiveres til at indgå i den nye efterværnsindsats. Indsatsen tager udgangspunkt i de unges selvdefinerede udfordringer og skal arbejde målrettet på at styrke den unges udvikling, f.eks. igennem efterværnsmentorordninger, en koordineret sagsbehandling og en målrettet kompetenceudvikling af de unges hverdagsfærdigheder.

Målgruppe

I de fleste af Ishøj Kommunes anbringelsessager anbringes børn og unge udenfor Ishøj og Vallensbæk kommuner, og her er det handlekommunen, der iværksætter efterværnet. Derfor består målgruppen for *Projekt styrket efterværn i den sammenhængende ungeindsats* af unge, der har haft kontaktperson tilknyttet, til de var omkring 18 år, eller som er hjemvendt efter ophør i anbringelse udenfor kommunen.

Ved optælling af, hvor mange unge der i 2017 havde tilknyttet en kontaktperson i Ishøj Kommune (bosiddende i enten Ishøj eller Vallensbæk kommune), fandt Center for Børn og Forebyggelse følgende:

- 75 børn og unge mellem 12 – 17 ½ år havde i 2017 tilknyttet en kontaktperson
- Heraf var 15 – 20 unge i omegnen af 17 ½ år

Et kvalificeret bud vil derfor være, at vi med en mere systematisk opsporing og motivation kan sikre, at mellem 15 og 25 unge årligt vil blive involveret i et intensiveret efterværnsforløb, der kan strække sig over flere år.

Hvordan opgøres antallet af unge?

Antallet af unge i målgruppen opgøres i dag i CBF's økonomisystem samt registreres af kontaktpersonskoordinator i Ishøj Kommune. Ved en omlægning af efterværnsindsatsen er det efterværnskoordinatorens opgave at udvikle en systematik, der både understøtter den socialfaglige praksis og kan anvendes som ledelsesinformation på efterværnsområdet.

Mål på borgerniveau

Som en del af partnerskabet med Socialstyrelsen vil Ishøj Kommune arbejde for at udvikle et værktøj til måling af progression for unge voksne i efterværn. Vi er i Ishøj Kommune optagede af at afklare, om (og i givet fald hvordan) en omlægning af efterværnsindsatsen kan bidrage til at styrke udsatte unges overgang til voksenlivet. Et værktøj til progressionsmåling skal både kunne bruges i det socialfaglige arbejde med den enkelte unge og danne grundlag for ledelsesinformation. Vi forestiller os at værktøjet skal følge de unge i efterværn på følgende fem dimensioner:

1. Motivation
2. Uddannelse/beskæftigelse
3. Trivsel og social kapital i voksentilværelsen
4. Hverdagsfærdigheder
5. Selvstændighed og selvhjulpenhed

Projekt styrket efterværn i den sammenhængende ungeindsats' overordnede mål er, at skabe væsentlig forbedring på alle disse dimensioner.

Det kan f.eks. ses ved at flere unge i målgruppen begynder og gennemfører en uddannelse, kommer i beskæftigelse og/eller klarer sig i egen bolig.

Mål på organisatorisk niveau

Det er et vigtigt mål for Ishøj Kommune, at omlægningen af efterværnsindsatsen skal forankres efter endt projektperiode. Vores organisatoriske mål for *Projekt styrket efterværn i den sammenhængende ungeindsats* er, at:

- Efterværnsindsatsen efter endt projektperiode er en integreret arbejdsopgave i den Ungeenhed, der påtænkes etableret i Ishøj Kommune som resultat af ungdomsuddannelsesreformen. I Vallensbæk Kommune kommer der også en koordineret ungeindsats i forlængelse af reformen, hvor efterværnsindsatsen også vil kunne medtænkes.
- Sagsbehandlerne i Ungeteamet, efterværnsmentorerne og efterværnskoordinatoren er uddannet i og anvender Den Motiverende Samtale (MI) i arbejdet med målgruppen

- Sagsbehandlerne i Ungeteamet, efterværnsmentorerne og efterværnskoordinatoren er uddannet i og anvender metoden Feedback Informed Treatment (FIT) i arbejdet med målgruppen
- Der er udviklet en række nye procedurer og metoder til opfølgning, støtte og motivation af unge i Efterværn

Metoder, aktiviteter, indsatser og forventede investeringsudgifter

Nedenfor beskrives de metoder og aktiviteter, der skal bidrage til at flere unge indgår i og profiterer af Ishøj Kommunes efterværnsindsats:

Et styrket motivationsarbejde

Til at motivere og udvikle de unge i *Projekt styrket efterværn i den sammenhængende ungeindsats* vil efterværnskoordinatoren, sagsbehandlerne i Ungeteamet, efterværnsmentorerne anvende metoden Den Motiverende Samtale. MI er en evidensbaseret samtalemethode, som bl.a. er udbredt i andre projekter i Ishøj Kommune, og som andre socialfaglige medarbejdere har gode erfaringer med metoden i arbejdet med udsatte unge.

Bedre kvalitet gennem systematisk inddragelse af de unge

Feedback Informed Treatment (FIT) er et evidensbaseret redskab, som enkelt og hurtigt skal give feedback mellem den unge og den professionelle. FIT er et redskab, der støtter sagsbehandler eller efterværnsmentor i at udvikle deres praksis og tilpasse deres arbejde til den enkelte unge. FIT har til formål at give ungeteamet og efterværnsmentorerne mulighed for at rette indsatsen til efter de unges tilbagemeldinger og give de professionelle en pejling på den unges progression.

Et "Hverdagsakademi" hvor udsatte unge kan tilegne sig de hverdagskompetencer, der skal være på plads for at kunne begå sig i voksenlivet anno 2018

De unge, der er omfattet af § 76 i Lov om Social Service, har typisk udfordringer med manglende tro på egne evner, manglende hverdagsfærdigheder og har oftest ikke et netværk eller en familie, der kan støtte dem i overgangen til voksenlivet. Derfor vil vi udvikle en form for "Hverdagsakademi", hvor de unge undervises i hverdagsfærdigheder, såsom oprettelse og brug af Nem-ID, viden om E-Boks og opskrivning til egen bolig. Her er det efterværnsmentorerne opgave at varetage undervisningen eller deltage sammen med den unge, når det er andre, der står for undervisningsgangen.

Individuelle og gruppebaserede udviklings- og læringsaktiviteter

Projektets efterværnsmentorer skal gennemføre relevante socialpædagogiske, vejledende og/eller støttende aktiviteter til målgruppen, individuelt eller i grupper. Det kan f.eks. være i form af træning af sociale færdigheder, hjælp til etablering af netværk i voksenlivet og så videre. Efterværnskoordinatoren varetager den faglige sparring og udvikling af disse udviklings- og læringsaktiviteter.

En tættere myndighedsopfølgning på unge i efterværn

I dag har sagsbehandlerne opfølgning med de unge i efterværn efter 3 måneder og derefter halvårligt. På opfølgningsmødet er der fokus på den unges udvikling i forhold til handleplanen. Som en del af *Projekt styrket efterværn i den sammenhængende ungeindsats* vil Ishøj Kommune afprøve en ny opfølgningsstruktur, hvor der følges tættere op på de unge i efterværn, og hvor både efterværnsmentor og

sagsbehandler deltager på møderne samtidig. Her er det efterværnskoordinatoren, der planlægger opfølgningen og i samarbejde med sagsbehandler, og efterværnsmentor tilrettelægger et relevant opfølgningsforløb for den pågældende unge.

Se vedhæftede projektbudget for en nærmere udspecificering investeringsudgifterne.

Tidsplan for aktiviteter

Aktivitet	Tidspunkt
Etablering af Styregruppe for <i>Projekt styrket efterværn i den sammenhængende ungeindsats</i>	April 2018
Etablering af partnerskab mellem Ishøj Kommune og Socialstyrelsen	Maj 2018
Ansættelse af efterværnskoordinator, efterværnsmentorer og projektleder til <i>Projekt styrket efterværn i den sammenhængende ungeindsats</i>	Maj 2018
Analyse af kommunens efterværnsindsats v. Socialstyrelsen, Ishøj Kommunes projektleder og efterværnskoordinatoren	Maj 2018 – sept. 2018
Udviklingsplan for omlægning af kommunens efterværnsindsats	September 2018 – november 2018
Relevante medarbejdere uddannes i den motiverende samtale og Feedback Informed Treatment*	September 2018
Efterværnskoordinator danner sig overblik over relevante unge i målgruppen sammen med Ungeteamet og kontaktpersons koordinator fra Center for Børn og Forebyggelse. De unge i målgruppen motiveres til at indgå i efterværnsindsatsen og projektet påbegyndes	November / December 2018
Implementering af omlægningen af efterværnsindsatsen og deltagelse i fælles udviklingsdage med andre deltagerkommuner	December 2018 – 1. april 2020
Forankring af omlægning og nye efterværnsindsatser	April 2020 – december 2020

*Alle relevante medarbejdere skal være uddannet i MI og FIT inden projektet kan igangsættes, da disse metoder anvendes allerede ved den første samtale om efterværn.

Rekruttering af målgruppen

Alle unge, der har en kontaktperson (eller bosætter sig i Ishøj/Vallensbæk efter ophør i anbringelse udenfor Ishøj eller Vallensbæk kommuner) er en del af målgruppen for *Projekt styrket efterværn i den sammenhængende ungeindsats*. De unge har alle tilknyttet en sagsbehandler fra Ungeteamet og det er dennes opgave at motivere den unge til at tage imod tilbuddet om efterværn. Efterværnskoordinatoren bidrager med metodeudvikling og enkeltsagssparring til ungeteamet omkring motivationsarbejdet.

Motivation og fastholdelse af de unge i efterværn

Efterværnskoordinatoren, sagsbehandlerne fra Ungeteamet og de unges efterværnsmentorer anvender Den Motiverende Samtale i arbejdet med at motivere og fastholde de unge i efterværnsindsatsen. Der vil være fokus på at undersøge, hvornår og af hvem samtalen om efterværn foretages, og hvordan Ishøj Kommune bedst muligt tydeliggør for den enkelte unge, hvad målet med efterværnsindsatsen er.

Hvordan følges der løbende op på behovet for efterværn?

Før projektet går i gang vil efterværnskoordinatoren følge op på et evt. behov for efterværn blandt de unge i målgruppen, der før november 2018 har afvist tilbuddet om efterværn. Derefter vil efterværnskoordinatoren én gang halvårligt følge op på behovet for efterværn blandt unge, der hidtil har afvist eller tidligere har afbrudt efterværnsforløb. Opfølgningen vil ske i tæt samarbejde med relevante samarbejdspartnere fra Ungeenheden og Jobcenter Vallensbæk.

Kommunens nuværende efterværnsindsatser

I dag er Ishøj og Vallensbæk Kommunes efterværnsindsats organiseret under Center for Børn og Forebyggelse, som varetager kommunernes myndighedsforpligtelser overfor børn fra de er 0 – 18 år. CBF har udviklet en visitationsprocedure, hvor sagsbehandlere fra Ungeteamet indstiller de unge til efterværn. Her vurderes det efter gældende kriterier i Lov om Social Service § 76 om den unge er i målgruppen for efterværn. De unge oplever i den nuværende indsats et markant fokusskifte fra en bred socialpædagogisk indsats til en markant mere uddannelsesrettet plan, der ikke altid er motiverende. Med den ønskede omlægning, hvor alle som udgangspunkt tilbydes efterværn, er det oplagt at begynde at indtænke efterværnsbehovene langt tidligere i processen og langt bredere end nu.

Kommunens motivation for at søge puljen

Ishøj Kommunes motivation for at ville indgå i et partnerskab med Socialstyrelsen om at investere i efterværn for unge voksne lige nu, hænger sammen med, at Ishøj Kommunes påtænker at oprette en ny ambitiøs ungeindsats/-enhed primo 2019. Denne enhed får til ansvar at sikre, at alle unge kommer i gang med en ungdomsuddannelse. For nærværende målgruppe vil det måske ofte dreje sig om den nye forberedende grunduddannelse (FGU). Der er derfor en oplagt mulighed for at kigge på hele ungeområdet og undersøge, hvordan det kan sikres at Ishøj og Vallensbæk kommuners investeringer på børneområdet, ikke tabes når de unge fylder 18 år.

Ishøj Kommune har én af landets højeste ungdomsledigheder, og med en omlægning af efterværnsindsatsen kan projektet medvirke til at støtte nogle af de allermost sårbare unge i at komme tættere på uddannelse og beskæftigelse.

I Ishøj Kommune tror vi på, at forebyggelse betaler sig. Byrådet i Ishøj har for eksempel oprettet en Investeringspulje, som de forskellige fagcentre kan ansøge om startkapital i. Investeringstankegangen er således godt på vej til at blive udbredt på hele velfærdsområdet i Ishøj.

Vi anser dette projekt som en oplagt mulighed for at udvikle nye procedurer på efterværnsområdet, som skal medvirke til, at alle unge når deres fulde potentiale - vores vision i Børne- og Ungepolitikken for både unge i Ishøj og Vallensbæk. Der er stor opbakning til en omlægning af efterværnsindsatsen blandt de involverede ledere og medarbejdere.

Center for Børn og Forebyggelse har gode erfaringer med omlægning af indsats og har senest iværksat et større omlægningsprojekt, der skal sikre en tidlig opsporing og indsats for Ishøjs småbørn.

Organisering

Der nedsættes en styregruppe for *Projekt styrket efterværn i den sammenhængende ungeindsats*, bestående af centerchefer fra de tre store velfærdsområder i Ishøj Kommune. Styregruppen har til opgave

at give ledelsesmæssig opbakning til en omlægning af efterværnsindsatsen. Konkret består styregruppen af:

- Centerchef for Center for Børn og Forebyggelse
- Centerchef for Center for Dagtilbud og Skoler
- Centerchef for Center for Social Service
- Centerchef for Jobcenter Vallensbæk (som varetager Ishøjs beskæftigelsesindsats via et forpligtende samarbejde)

Der nedsættes en projektgruppe bestående af:

- Projektleder for *Projekt styrket efterværn i den sammenhængende ungeindsats*
- Efterværnskoordinatoren, der har til opgave at sikre systematik og struktur i arbejdet med de unge i målgruppen
- Socialfaglig leder for rådgiverne
- Kontaktpersonsordinator i Ishøj Kommune (faglig leder for efterværnsmentorerne)
- Leder af den nye ungeenhed

Det er projektlederen, der er bindeled mellem styregruppen og projektgruppen og er ansvarlig for at sikre en løbende dialog på tværs af fagområder.

Ledelse

Projekt styrket efterværn i den sammenhængende ungeindsats er ledelsesmæssigt forankret under Centerchef for Center for Børn og Forebyggelse, René Juhl. Han sidder også med i projektets styregruppe og kan derigennem løbende følge og bidrage til projektets realisering.

Politisk opbakning til projektet

Det fremgår af Bilag 1, at Ishøj Kommunes Børne- og Ungeudvalg vil behandle ansøgningen på førstkommende udvalgs møde i marts måned, hvorefter den politiske beslutning eftersendes. Sagen vil endvidere blive behandlet på Social- og Sundhedsudvalget i Vallensbæk d. 3. april 2018.

Videreførelse af projektets aktiviteter efter tilskudsperiodens udløb

Projekt styrket efterværn i den sammenhængende ungeindsats er tænkt som et investeringsprojekt, hvorfor det vil være afgørende for videreførelse i fuld skala, at projektets afkast står mål med udgifterne til at drifte den intensiverede indsats. Der skal derfor som led i projektet gennemføres beregninger, der kan kvalificere den ledelsesmæssige og politiske beslutning herom. Ishøj Kommune har betydelig erfaring med at gennemføre sådanne beregninger.

Bilag 1: Plan for politisk godkendelse af ansøgning til Projekt Styrket efterværn i den sammenhængende ungeindsats

Ishøj Kommunes Center for Børn og Forebyggelse hører under Børne- og Undervisningsudvalget. Børne- og Undervisningsudvalget behandler på deres møde d. 19. marts 2018 Ishøj Kommunes ansøgning til

ansøgningspuljen til Investering i efterværn til unge. Sagen vil endvidere blive behandlet på Social- og Sundhedsudvalget i Vallensbæk d. 3. april 2018.

Derefter eftersendes den politiske beslutning til Socialstyrelsen.